

РЕШЕНИЕ

№ 1036

гр. Варна , 09.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ в публично заседание на девети март, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Деспина Г. Георгиева

Членове: Златина Ив. Кавърджикова
Иванка Д. Дрингова

при участието на секретаря Доника Здр. Христова
като разгледа докладваното от Иванка Д. Дрингова Въззивно гражданско
дело № 20213100500007 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

Образувано е по **въззивна жалба вх. № 285977/01.12.2020г.** на С.Г. Б. – Г., ЕГН ***** , с постоянен адрес гр.Варна, ж.к. „Т.“, бл.11, вх.А, ап.106, чрез пълномощника □ адв. Д.А. – АК Варна, срещу решение № 261166 от 12.11.2020г., постановено по гр.дело № 2510/2020г. на Районен съд – Варна, XLI-ви състав, с което са отхвърлени предявените от въззивницата срещу Областна дирекция на МВР – гр. Варна, с адрес: гр. Варна, ул. „Цар Калоян” № 2 обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 181, ал. 1 ЗМВР и чл. 86 ЗЗД за заплащане на сумата от 3480 лева, представляваща сбор от ежемесечно дължими суми за храна в размер на 120 лева за периода от 01.09.2017г. до 31.01.2020г., ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяване на иска – 24.02.2020г. до окончателно изплащане на вземането, както и сумата от 465,45 лева, представляваща обезщетение за забава, начислено за периода от 01.09.2017г. до 24.02.2019г.

В жалбата е изложено становище за неправилност, необоснованост и незаконосъобразност на решението. Въззивницата излага, че с въззиваемия са в служебно правоотношение, регламентирано от ЗМВР и подзаконовите нормативни актове по неговото приложение. Въззивницата счита, че основния спорен въпрос между страните по делото е дали в процесния период е била държавен служител по смисъла на чл.2, ал.1 от ЗДСл и дали при уреждане на неговия статут се прилага специалния ЗМВР. Въззивницата намира, че има качеството на служител на МВР по чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР и има правото на получи от работодателя храна или левовата □ равнодстойност. Излага подробни доводи за неравноправно третиране и противопоставяне на различни категории служители на МВР. Отправеното искане е за отмяна на обжалваното решение и за присъждане на разноски.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК не е постъпил отговор от насрещната страна по жалбата.

За да се произнесе по спора, съдът съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по предявени обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 181, ал. 1 от ЗМВР и чл.86, ал.1 от ЗЗД от С.Г. Б. – Г. срещу ОД на МВР - Варна за заплащане на сумата от 3480 лева, представляваща сбор от ежемесечно дължими суми за храна в размер на 120 лева за периода от 01.09.2017г. до 31.01.2020г., ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяване на иска – 24.02.2020г. до окончателно изплащане на вземането, както и сумата от 465,45 лева, представляваща обезщетение за забава, начислено за периода от 01.09.2017г. до 24.02.2019г.

В исковата молба ищцата твърди, че със заповед от 22.08.2017г. на министъра на вътрешните работи е назначена за държавен служител в Областна дирекция на МВР-гр.Варна, съгласно чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР. Посочва, че в процесния период от 01.09.2017г. до предявяване на исковите е заемала длъжността „Старши експерт в сектор „Български документи за самоличност“ при Областна дирекция на МВР-гр.Варна. Излага, че през същия период не ѝ е начислявана и изплащана левовата равностойност на полагащата ѝ се като служител на МВР храна. Счита, че доколкото законодателят изчерпателно е посочил в разпоредбата на чл. 142, ал. 1 ЗМВР кои са служителите на МВР, то следва и нормата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР да се прилага еднакво по отношение на всички служители на МВР. Поддържа, че размера на левовата равностойност на храната е определен на сумата 120 лв. месечно. Посочва, че служителите на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР не са посочени в последващи заповеди на министъра на вътрешните работи, издадени в периода от 2017г. до настоящия момент, поради което и на тях не им е предоставяна храна, съответно не им е заплащана левовата ѝ равностойност. Счита това за празнота в подзаконовата нормативна база, като тези служители, сред които е и тя, са поставени в по-неблагоприятно и неравностойно положение спрямо всички други служители, които полагат труд по трудово или служебно правоотношение в МВР. Поддържа, че разпоредбата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР е императивна, поради което на всички служители на МВР следва да се осигурява храна или левовата ѝ равностойност.

В срока по чл. 131 от ГПК ответната страна е депозирала отговор на исковата молба, с който оспорва исковите претенции като като допустими, но неоснователни. Не оспорва, че през периода 01.09.2017г. – 31.01.2020г., както и към настоящия момент, ищцата е заемала длъжността „Старши експерт в сектор „Български документи за самоличност“ при Областна дирекция на МВР-гр. Варна. Излага, че съгласно чл. 142, ал. 2 ЗМВР в МВР има три категории служители, служебното правоотношение на които е регламентирано в три различни закона. През 2017г., след изменение и допълнение на ЗМВР, служебните правоотношения на държавни служители в МВР, за които се прилага разпоредбата на §86 от ПЗР на Закон за изм. и доп. на ЗМВР /ДВ, бр. 14/2015г./ и които към влизане в сила на този закон заемат длъжности за държавни служители с висше образование и притежаващи такова, се преобразуват в служебни правоотношения по Закона за държавния служител, считано от датата на влизане в сила на този закон. Съгласно § 69, ал. 6 от ПЗРЗИДЗМВР, при назначаване на служителите по ал. 1 се определя индивидуална основна заплата не по-ниска от определеното към датата на влизане в сила на този закон възнаграждение, определено по реда на ЗМВР и включващо заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1. Поддържа, че след 02.02.2017г. на държавните служители по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР, включително на ищцата не е изплащана левовата равностойност за храна, поради обстоятелството, че на същите е определена индивидуална основна заплата, включваща и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1 ЗМВР. Твърди, че нормата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР не следва да се разглежда чрез съпоставяне с останалите норми в ЗМВР, доколкото законодателят изрично е определил статутът на служителите по чл. 143,

ал. 1, т. 2 ЗМВР да е по ЗДСл, в който не се предвижда предоставянето на храна или левовата ѝ равностойност. Посочва, че този извод се подкрепя и от направеното изменение на чл. 181, ал. 4 ЗМВР, в който изрично се посочва, че на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР се осигурява безплатна храна при извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда, както и ободряващи напитки при полагане на труд през нощта от 22:00 часа – 06:00 часа. Изрично заявява, че определената сума по чл. 181, ал. 1 ЗМВР за исковия период не е променяна и е в месечен размер от 120 лева, а представените с исковата молба листи за изчисляване на законна лихва, чрез калкулатор са с правилно посочени суми и периоди на забавата.

С обжалваното решение предявените искове са отхвърлени като неоснователни.

Варненският окръжен съд, с оглед наведените оплаквания и след преценка на събраните доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С протоколно определение от 12.10.2020г. е обявено за безспорно между страните и ненуждаещо се от доказване, че в периода от 01.09.2017г. до предявяване на исковите ищцата е заемала длъжността „Старши експерт в сектор „Български документи за самоличност“ при Областна дирекция на МВР-гр.Варна, за същият период на ищцата не е изплащана отделно левовата равностойност за храна. Безспорно между страните е още, че месечният размер на левовата равностойност за храна през процесния период е 120 лв. и левовата равностойност за храна се изплаща на служителите, на които се дължи, заедно с основното месечно възнаграждение на служителя, чийто падеж е последният ден на месеца, за който се дължи възнаграждението /на текущия месец/, както и изчисленията за законна лихва представени с исковата молба са с правилно посочени суми и периоди на забава.

Гореизложената фактическа обстановка обуславя следните правни изводи:

Съгласно чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, настоящият съдебен състав на ВОС намира решението за валидно и допустимо в обжалваната част.

По отношение на неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно чл. 269, ал. 1, изр. второ от ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания. Релевираните от въззивника такива се свеждат до приложението на разпоредбите на ЗМВР в отношенията на страните.

Настоящият съдебен състав счита, че правния статут на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, сред които попада и ищцата, се урежда както от общия ЗДСл, така и от специалния ЗМВР. Този извод се налага от чл. 1 ЗМВР, който има характер на обща разпоредба, определяща предметния обхват на закона, и гласи, че ЗМВР урежда принципите, функциите, дейностите, управлението и устройството на МВР и статута на служителите в него. Ето защо разпоредбата на чл. 142, ал. 4 ЗМВР, която казва, че статутът на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 се урежда със ЗДСл също следва да е тълкува във връзка с чл. 1 от ЗМВР. Следователно общите разпоредби относно статута на държавния служител ще се прилагат по отношение на служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР само и единствено при липсата на изрично специално правило в ЗМВР, което би дерогирало общия закон. Изключването изцяло на статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР от приложното му поле би противоречало на основните принципи на управление на държавната служба в МВР, посочени в чл. 141 ЗМВР.

Съгласно чл. 181 ЗМВР на служителите на МВР се осигурява храна или левовата равностойност. При изрично изключване на определени категории служители, следва да се приеме, че разпоредбата има действие по отношение на всички служители на МВР, вкл. и ищцата. В този смисъл са и разпоредбите на Наредба № 8121з-773 от 1.07.2015 г. за

условията и реда за осигуряване на храна или левовата равностойност на служителите на МВР. В чл. 1 от същата е посочено, че с нея се определят условията и редът за осигуряване на храна или левовата равностойност на служителите на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 1 и 3 ЗМВР и по § 86 от преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗМВР. Законът обаче не делегира на МВР да определя кои лица следва да получават храна или парична равностойност, а единствено възлага с подзаконов нормативен акт да се определят условията и редът за предоставяне на сумите и доволствията по чл. 181, ал. 1–3 ЗМВР /ал. 4 на чл. 181 ЗМВР/. В този смисъл за определяне кои лица имат право на безплатна храна или левова равностойност съдът следва да изходи единствено и само от ЗМВР. След като Законът изрично урежда, че в хипотези на преобразуване по силата на закона на правоотношенията със служителите в такива по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР се дължи левова равностойност за неосигурена храна, то същото следва да бъде и разрешението при сключването на служебно правоотношение по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР след проведен конкурс, предвид разпоредбата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР и справедливото и равно третиране на работниците и служителите в системата на ЗМВР. Следва да се посочи, че и в индивидуалната заповед на Министъра на МВР, с която ищцата е назначена на заеманата длъжност, липсва изрично посочване в основната месечна заплата на служителя да е включена левовата равностойност на храна. От изложеното следва, че качеството на служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР поражда правото на ищцата да получи от работодателя си храна или левовата ѝ равностойност, предвидени в специалните разпоредби, уреждащи правния статут на лицата, работещи в системата на МВР. По делото не се твърди и не са представени доказателства работодателят да е предоставил храна или да е заплатил левовата ѝ равностойност в процесния период, поради което главната искова претенция се явява основателна. Уважаването на иска по чл. 181, ал. 1 от ЗЗД обуславя извод за основателност и на акцесорната претенция за заплащане на обезщетение за забавено плащане на главницата. По отношение на размера, между страните в настоящия казус няма спор, че левовата равностойност за храна за месец е в размер на 120 лв., както и че изчисленията за законна лихва, представени с исквата молба, са с правилно посочени суми и периоди на забава.

С оглед гореизложеното, предявеният иск с правно основание чл. 181, ал. 1 от ЗМВР се явява основателен в претендирания общ размер от 3480 лв., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от депозиране на исквата молба в съда - 24.01.2020 г. до окончателното изплащане на вземането, както и иска с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД в общ размер от 465,45 лв.

Предвид изхода на спора и на осн. чл. 78, ал. 1 от ЗЗД, ответникът следва да заплати на ищеца направените пред първо инстанционния съд разноски за заплащане на адвокатско възнаграждение в размер на 600 лв. Макар въззивницата да е поискала присъждане на разноски, сторени пред въззивната инстанция, по делото липсват доказателства за действително извършени такива, поради което не следва да се присъждат.

На осн. чл. 78, ал. 6 от ГПК въззиваемата страна следва да заплати по сметка на съда, дължимите държавни такси, които за първата инстанция са в размер на 189,20 лв., а за въззивната инстанция – 94,60 лв., или общо 283,80 лв.

Воден от горното, съставът на Варненски окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло решение № 261166 от 12.11.2020г., постановено по гр.дело № 2510/2020г. на Районен съд – Варна, XLI-ви състав и **ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР – гр. Варна, с адрес: гр. Варна, ул. „Цар Калоян” № 2 да заплати на С.Г. Б. – Г., ЕГН *****, с постоянен адрес гр.Варна, ж.к.

„Т.“, бл.11, вх.А, ап.106 следните суми: 1/ **3480 лв. /три хиляди четиристотин и осемдесет лева/**, представляваща сбор от ежемесечно дължими суми за храна в размер на 120 лева за периода от 01.09.2017г. до 31.01.2020г., на осн. чл.181, ал.1 от ЗМВР, ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяване на иска – 24.02.2020г. до окончателно изплащане на вземането; 2/ **465,45 лв. /четиристотин шестдесет и пет лева и четиридесет и пет стотинки/**, представляваща обезщетение за забава, начислено за периода от 01.09.2017г. до 24.02.2019г., на осн. чл.86, ал.1 от ЗЗД.

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР – гр. Варна, с адрес: гр. Варна, ул. „Цар Калоян” № 2 да заплати на С.Г. Б. – Г., ЕГН *****, с постоянен адрес гр.Варна, ж.к. „Т.“, бл.11, вх.А, ап.106 сумата от **600 лв. /шестстотин лева/**, представляваща сторените разноси по първоинстанционното производство, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР – гр. Варна, с адрес: гр. Варна, ул. „Цар Калоян” № 2 да заплати в полза на Държавата, по сметка на Варненски окръжен съд сумата от **283,80 лв. /двеста осемдесет и три лева и осемдесет стотинки/**, представляващи дължими държавни такси, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____